

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 234/22
22.6.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, др Драгице Попеску и Светлане Павић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Милица Ницовић Букумировић, адвокат из Београда, ул.Копитарева градина бр.3, против тужених "ADRIA MEDIA GROUP DOO BEOGRAD (STARI GRAD)" из Београда, ул.Влајковићева бр.8 и ББ из ..., ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Александар Петровић, адвокат из Београда, Трг Николе Пашића бр.12, ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ бр. 501/19 од 28.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.6.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ бр. 501/19 од 28.03.2022. године, у ставу првом и петом изреке.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Вишег суда у Београду ПЗ бр. 501/19 од 28.03.2022. године, у делу става другог изреке, па се **ОБАВЕЗУЈУ** тужени "ADRIA MEDIA GROUP DOO BEOGRAD (STARI GRAD)" из Београда и ББ из ..., да на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, претпоставке невиности и права на приватност, солидарно исплате тужиоцу износ од још 100.000,00 динара са законском затезном каматом од 28.03.2022.године, као дана пресуђења па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења, док се у преосталом делу става другог изреке, као и у ставу трећем и четвртном изреке, **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ бр. 501/19 од 28.03.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ жалба тужиоца изјављена против става првог изреке пресуде Вишег суда у Београду ПЗ бр. 501/19 од 28.03.2022, као недозвољена.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова другостепеног поступка солидарно исплате износ од 14.900,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка .

О б р а з л о ж е њ е

Ставом првим изреке побијане пресуде, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, претпоставке невиности и права на приватност, солидарно исплате износ од 80.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.03.2022.године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете за износ од 620.000,00 динара, као разлике између досуђених 80.000,00 динара до тражених 700.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да тужени ББ као одговорни уредник, о свом трошку јавно објави увод и изреку ове пресуде на интернет медију “Еспресо” у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде. Ставом четвртим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу којим је тражио да тужени ББ као одговорни уредник са интернет странице <http://www.espresso.rs/> и то са интернет адресе ..., уклони текст под насловом “...”, у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде. Ставом петим изреке, обавезани су тужени као солидарни дужници да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 138.600,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против наведене пресуде, парничне странке су благовремено изјавиле жалбе, и то тужилац побијајући је у целости из свих законских разлога, а тужени побијајући је у ставу првом и петом изреке, из свих законом прописаних разлога.

Апелациони суд у Београду је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 386 ЗПП и нашао да је жалба тужених неоснована, док је жалба тужиоца недозвољена у односу на став први изреке, делимично основана, у односу на став други изреке побијане пресуде, и неоснована у односу на став трећи и четврти изреке побијане пресуде.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, а супротно наводима жалбе тужених није учињена ни повреда из тачке 12 ове законске одредбе, будући да је изрека пресуде разумљива, те да садржи јасне разлоге о битним чињеницама, па се може испитати.

Из утврђеног чињеничног стања, произлази да је дана ...године на интернет порталу “Espresso.rs” објављена уоквирена фотографија тужиоца под насловом “...” у којем се говори о позадини злочина у којем је убијено троје људи, за шта се сумњичи ВВ, уз наводе “да је полиција ухапсила тројицу другара пок.ВВ који су заједно са њим

починили језиви злочин због дуга за стан који је убијени ГГ имао према покојном ВВ.” Даље је утврђено да се у посебном одељку текста под насловом “...” наводи да је “ухапшени АА возио ауто док је ДД чувао стражу док су убацивали тела у септичку јаму, да би се осигурали да тела неће испливати из фекалија они су жртвама око врата везали конопац са циглом на другом крају, бацили их са циглама надоле, а потом су јаму затворили бетонским поклопцем, како каже извор.” У посебном одељку текста под насловом “...” наводи се да су 17. јуна нађена тела у септичкој јами и да су ухапшени саучесници. Текст је преузет са интернет портала “Курир”. Првотужени је издавач интернет медија “Espresso”, док је друготужени у време објављивања текста ...године био главни и одговорни уредник медија “Espresso”, док у време закључења главне расправе није више обављао ту функцију.

На основу утврђеног чињеничног стања првостепени суд је, применом одредби чланова 9, 73, 74, 80, 101, 102, 103, 112, 113, 114, 115 и 120 Закона о јавном информисању и медијима, те одредби члана 200 Закона о облигационим односима, нашао да су тужени проузроковали нематеријалну штету тужиоцу која се огледа у повреди части и угледа, повреди права на приватност-објављивањем фотографије тужиоца без његове сагласности, и повреде права на претпоставку невиности, с обзиром да су информације објављене у предметном тексту супротно одредбама Закона о јавном информисању и медијима, јер пре објављивања текста тужени нису са пажњом примереном околностима утврдили истинитост и потпуност информација. Тужилац је као лице јасно препознатљиво из објављеног текста стављен у изузетно негативну конотацију, будући да је у предметном тексту окарактерисан као помагач лица осумњиченог за извршење троструког убиства пре правноснажности одлуке суда или другог надлежног органа, а поред наведеног овакве информације су објављене уз пратећу фотографију тужиоца, за чије објављивање тужени нису прибавили његов пристанак. Текстови овакве садржине, по налажењу првостепеног суда у стању су да доведу до тога да у средини у којој живи, субјект информације буде изложен осуди пре правноснажно окончаног поступка, чиме се свакако повређује његов углед. Одлучујући о висини нематеријалне штете, првостепени суд је нашао да износ од 80.000,00 динара, представља правичну новчану накнаду за ове видове претрпљене штете, на који износ је тужиоцу досуђена и законска затезна камата почев од 28.03.2022. године, као дана доношења пресуде, у смислу одредбе члана 277 ЗОО.

Одлука првостепеног суда је правилна и на закону заснована у делу којим је утврђена одговорност тужених да тужиоцу солидарно исплате новчани износ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа и части, повреде права на приватност и повреде претпоставке невиности, проузрокованих објављивањем нетачних и увредљивих информација, а разлоге које даје првостепени суд за своју одлуку, у потврђујућем делу, у свему прихвата и овај суд као правилне.

Наиме, из предметног текста објављеног дана ...године на интернет порталу “Espresso.rs”, јасно је да се ради о тужиоцу, јер су његово име, почетно слово презимена и године живота објављени у тексту, заједно са уоквиреном фотографијом, а тужилац је у тексту представљен као помагач лица осумњиченог за извршење троструког убиства, пре правноснажности одлуке суда или другог надлежног органа. Имајући у виду да је током поступка утврђено да су наведене информације нетачне, с обзиром да против

тужиоца поводом предметног догађаја није вођен кривични поступак нити постоји правноснажна кривична пресуда, то објављене информације и чињеничне тврдње да је тужилац помагао у извршењу тешког кривичног дела као што је троструко убиство, имају способност да повреду част и углед тужиоца. Тужилац је у тексту учињен препознатљивим већем броју људи, а тврдње које се у тексту износе су такве да код просечног читаоца не могу да не изазову крајње негативну оцену онога на кога се та информација односи, на који начин је створена представа о тужиоцу која нарушава његово добро име. Притом, оваквим начином извештавања се тужилац означава као учинилац, кривац, односно јавности се не оставља нимало простора да само формира влатити суд о томе да ли је овде тужилац починилац или кривац у вези догађаја за који се сумњало да је тужилац у њему учествовао, што је у супротности са одредбом чл. 73 Закона о јавном информисању и медијима, којом је прописано да се у јавном гласилу нико не сме означити учиниоцем каквог кажњивог дела, односно огласити кривим или одговорним пре правноснажне одлуке суда или другог надлежног органа.

У том смислу су неосновани наводи жалбе тужених да је првостепени суд погрешно закључио да су о тужиоцу објављене неистините информације, и да му је повређена претпоставка невиности, с обзиром да су тужени у спорном тексту само пренели информацију да је тужилац лишен слободе због сумње да је помагао ВВ у извршењу кривичног дела Тешко убиство, а што представља истиниту информацију. Ово стога, што из спорног текста, а пре свега самог наслова: "...", произилази управо супротно. Стога, објављивање ових информација (да је тужилац помагач у извршењу тешког кривичног дела), али и информација које искривљују слику о тужиоцу, приписивањем особина или својстава које нема, је такође забрањено према одредби члана 79 став 2 наведеног закона јер интерес јавности не претеже над интересом заштите достојанства тужиоца, нити се на овај начин доприноси јавној расправи о личности тужиоца. Супротно наводима жалбе, тужени су у конкретном случају објавили информацију која није проверена, с обзиром да против тужиоца поводом предметног догађаја није вођен кривични поступак, односно тужени нису током поступка доказали да се ради о истинитим информацијама, а током поступка пред првостепеним судом нису суду достављени докази којим се несумњиво може утврдити да је овде тужилац у време објављивања предметних информација од стране суда или другог надлежног органа био правноснажно осуђен за кривична дела која му се стављају на терет, или да се води кривични поступак против тужиоца за кривично дело описано у објављеном тексту, па поступањем првотуженог на описан начин јавности није остављено нимало простора да сама формира властити суд да ли је тужилац починилац кривичног дела о коме се писало. Како је током поступка утврђено да су објављене информације о тужиоцу неистините, то друготужени није поступао у складу са обавезом новинарске пажње која је дефинисана одредбом члана 9 Закона о јавном информисању, односно није пре објављивања информације која садржи податке о одређеној појави, догађају или личности, проверио њено порекло, истинитост и потпуност, већ су објављене информације које су неистините и којима се вређа претпоставка невиности и достојанство личности. Због тога су ове информације на основу одредби чланова 73 и 79 ЗЈИМ, недопуштене информације, из чега произлази тужиочево право на накнаду претрпљене штете од тужених, сагласно одредби члана 115 став 1 ЗЈИМ.

Неосновани су и наводи жалбе тужених да је у интересу јавности било да се предметне информације о тужиоцу објаве. Ово из разлога јер остваривање права на слободу изражавања подразумева кретање у границама које се односе на поштовање права на част и углед других лица, односно овде тужиоца. Наиме, иако је одредбом члана 10 став 1 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода прописано да свако има право на слободу изражавања које право укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примање и саопштавање информација идеја без мешања јавне власти, без обзира на границе, а што се односи и на медије, у интересу, између осталог, угледа или права других, одредбом става 2 овога члана, прописано је ограничење слободе изражавања, јер коришћење исте повлачи собом дужност и одговорности које се могу подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву. У том смислу је правилно првостепени суд нашао да у конкретном случају тужени нису водили рачуна о правичној равнотежи која се мора успоставити између општег интереса заједнице и интереса појединца, а у конкретном случају и по налажењу овог суда, општи интерес не оправдава објављивање спорног новинарског чланка, којим је тужиоцу несумњиво повређено право достојанства личности као и претпоставка невиности, будући да је исти окарактерисан као помагач у извршењу тешког кривичног дела, без претходног утврђивања истинитости наведених тврдњи. Такође, јавни интерес у конкретном случају је могао бити задовољен објављивањем проверених информација и без објављивања фотографије тужиоца, за чије објављивање тужилац није дао сагласност. У том смислу је правилно првостепени суд нашао да у конкретном случају интерес за објављивањем цитираних навода (информација) не претеже над интересом заштите достојанства личности тужиоца (част и углед), па су тужени у конкретном случају пропустили да пажњом примереном околностима провере порекло, истинитост и потпуност навода изнетих у тексту.

Приликом одлучивања, суд је ценио наводе жалбе тужених да је предметни текст пренет из другог медија, што је и назначено у потпису спорног текста, те су на тај начин поступили у складу са дужном новинарском пажњом, али налази да исто није од утицаја на другачије одлучивање у овој правној ствари, будући да је по оцени овог суда правилно првостепени суд нашао да и у ситуацији да су тужени пренели у потпуности текст из другог медија, то их не ослобађа одговорности у конкретном случају, будући да је током поступка утврђено да тужени нису пре објављивања информације поступили у складу са одредбом члана 9 ЗЈИМ, односно нису утврдили истинитост и потпуност добијених информација.

Такође, правина је одлука првостепеног суда којом је у ставу трећем и четвртом одбацио тужбу у делу у којем је тражено да се друготужени у својству уредника медија “ Espresso” обавезе да објави ову пресуду, као и да уклони предметни текст са интернет странице медија на којој је објављен. Ово стога, што је одредбом чл. 128 Закона о јавном информисању и медијима прописано да ако се после подношења тужбе промени одговорни уредник, а тужилац не преиначи тужбу до закључења главне расправе, суд одбацује тужбу. Како тужилац до закључења главне расправе у наведеном делу није преиначио тужбу и као туженог означио новог одговорног уредника медија, правилна је одлука првостепеног суда као у ставу трећем и четвртом изреке.

Међутим, по налажењу овог суда, на правилно утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право и то одредбу члана 200 ЗОО, у вези са чл. 112, све у вези са чл. 113 и 115 ЗЈИМ, јер је досуђена накнада нематеријалне штете од 80.000,00 динара, прениско одмерена, на шта се основано указује жалбом тужиоца. Наиме, имајући у виду мерила прописана чл. 200 ЗОО-а, приликом одмеравања правичне новчане накнаде за претрпљену нематеријалну штету, овај суд је закључио да износ од 180.000,00 динара представља правично новчано обештећење за повређена права тужиоца и то повреду угледа и части, повреду претпоставке невиности и повреду права на приватност. Како је првостепеном одлуком, ставом првим изреке, досуђен износ од 80.000,00 динара, то је преиначена одлука у ставу другом, па је досуђен износ од још 100.000,00 динара, док је у преосталом делу потврђена првостепена одлука.

Без утицаја су на правилност и законитост побијане пресуде, наводи жалби парничних странака да је у конкретном случају погрешно првостепени суд досудио јединствену накнаду, уместо да за сваки од видова нематеријалне штете досуди посебну накнаду. Наиме, иако се накнада за нематеријалну штету у начелу досуђује за сваки вид нематеријалне штете посебно, изузетно, када се трпљења оштећеног узајамно условљавају и преплићу тако да их је немогуће разлучивати, може се досудити јединствена накнада за укупну нематеријалну штету. Како је у конкретном случају штетна последица која је наступила у психичкој сфери тужиоца због повреде части, угледа и претпоставке невиности, као и права на приватност изазвала трпљење јединствених душевних болова, који као такви по слову закона представљају основ за накнаду нематеријалне штете, то је правилан закључак првостепеног суда да се у конкретном случају ради о јединственој штети, о којој је као таквој и одлучено.

Суд је ценио и остале наводе жалби парничних странака, али је нашао да исти нису од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде у потврђујућем делу.

Потврђена је одлука првостепеног суда о трошковима парничног поступка с обзиром да је иста донета правилном применом одредби чл. 150, 153, 154 и 163 ЗПП, те правилном применом Адвокатске и Таксене тарифе, а имајући у виду да преиначењем одлуке првостепеног суда није дошло до примене друге тарифе.

Са свега изложеног одлучено је као у изреци пресуде на основу одредби чл. 390 и 394 тачка 4 Закона о парничном поступку.

Апелациони суд је ценио наводе жалбе тужиоца да је првостепени суд у образложењу пресуде, на страни 10, у делу у којем образлаже одмеравање правичне новчане накнаде, навео “па је нашао да правичну новчану накнаду представља износ од по 80.000,00 динара за оба текста”, те како је предмет тужбеног захтева један текст, а не два текста, то је пресуде нејасна и у колизији са изреком. Међутим, овај суд је мишљења да се ради о очигледној омашци у писању приликом израде писаног отправака пресуде, коју првостепени суд применом одредбе чл. 349 ЗПП-а, може исправити у свако доба доношењем посебног решења о исправци.

Одлука као у ставу трећем изреке, донета је у смислу одредбе члана 378 став 3 ЗПП, имајући у виду да је тужилац изјавио жалбу против првостепене пресуде у целости, а да нема правни интерес да је побија у ставу првом изреке, којим је усвојен тужбени захтев тужиоца, с обзиром да је таква одлука првостепеног суда донета у корист тужиоца.

Одлука у ставу четвртм изреке донета је применом одредби члана 165 ЗПП-а, обзиром да је тужилац делимично успео у поступку са жалбом у току другостепеног поступка, те му сразмерно успеху у другостепеном поступку, припадају трошкови на име састава жалбе у износу од 9.000,00 динара, као и на име судске таксе на жалбу износ од 5.900,00 динара, одмерено у складу са Адвокатском и Таксеном тарифом.

Одлука у ставу петом изреке донета је применом одредбе члана 165 ЗПП-а, с обзиром да трошкови за састав одговора на жалбу нису били нужни и неопходни за вођење ове парнице.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић